

**2016 M. GRUODŽIO 14 D. EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS 2016/2284 DĖL TAM TIKRŲ VALSTYBĖSE NARĖSE Į ATMOSFERĄ IŠMETAMŲ TERŠALŲ KIEKIO MAŽINIMO, KURIA IŠ DALIES KEIČIAMA DIREKTYVA 2003/35/EB IR PANAIKINAMA DIREKTYVA 2001/81/EB, IR MĖŠLO IR SRUTŲ TVARKYMO APLINKOSAUGOS REIKALAVIMŲ APRAŠO, PATVIRTINTO LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2005 M. LIEPOS 14 D. ĮSAKYMU NR. D1-367/3D-342 “DĖL MĖŠLO IR SRUTŲ TVARKYMO APLINKOSAUGOS REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO” PAKEITIMO PROJEKTO ATITIKTIES LENTELĖ**

| <p>2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos <b>direktyva (ES) 2016/2284</b>, dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. D1-367/3D-342 “Dėl Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo” pakeitimo projektas (toliau – <b>Įsakymo projektas, Aprašo projektas</b>)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Direktyvos įgyvendinimo lygis (visiškai / iš dalies įgyvendinta, neįgyvendinta)</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 3                                                                                      |
| <p><b>III PRIEDAS</b><br/> <b>6 IR 10 STRAIPSNIUOSE NURODYTAS NACIONALINIŲ ORO TARŠOS VALDYMO PROGRAMŲ TURINYS</b><br/>         &lt;...&gt;</p> <p><b>2 DALIS</b><br/> <b>6 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytos išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo priemonės</b></p> <p><b>A. Išmetamo amoniako kiekio kontrolės priemonė</b><br/>         &lt;...&gt;</p> <p>4. Valstybės narės gali sumažinti iš gyvulių mėšlo išmetamą amoniako kiekį, taikydamos šiuos metodus:</p> <p><b>a)</b> mažina teršalų, išmetamų ariamą žemę ir pievas tręšiant srutomis ir kietu mėšlu, kiekį, naudodamos metodus, pagal kuriuos išmetamųjų teršalų sumažėja bent 30 %, palyginti su naudojant Amoniakui skirtų gairių dokumente aprašytą pamatinį metodą išmetamu kiekiu, ir tenkindamos šias sąlygas:</p> <p><b>i)</b> mėšlas ir srutos skleidžiami tik atsižvelgiant į numatomą tręšiamų kultūrinių augalų ar pievų maistinių azoto ir fosforo medžiagų poreikį, taip pat į dirvožemyje esantį maistinių medžiagų</p> | <p><b>Aprašo projekto 23-25 punktai:</b><br/>         „23. Mėšlo ir (ar) srutų skleidimo normos, atsižvelgiant į laikomų SG skaičių, pateiktos Aprašo priede.<br/>         24. Asmuo, tręšiantis mėšlu ir (ar) srutomis 30 ha ir daugiau žemės ūkio naudmenų per kalendorinius metus, privalo turėti Aprašo 25 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantį tręšimo planą (toliau – Tręšimo planas) ir jį vykdyti.<br/>         25. Tręšimo planas turi būti sudarytas kiekvienais metais prieš pradedant laukų tręšimą ir teikiamas kontroliuojančiai institucijai jos prašymu. Tręšimo plane turi būti:<br/>         25.1. kontrolinių žemės sklypų ir laukų numeriai, nurodyti Paramos už žemės ūkio naudmenas ir kitus plotus paraiškoje, teikiamoje pagal Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016 – 2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-897 „Dėl Paramos už žemės ūkio naudmenų ir kitus plotus bei gyvulius paraiškos ir 2016- 2020 metų tiesioginių išmokų administravimo bei kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Paramos taisyklės), arba, jeigu laukai nedeklaruoti – laukų kadastriniai numeriai;<br/>         25.2. tręšiamų laukų žemėlapiai su pažymėtomis paviršinių vandens telkinių apsauginėmis zonomis ir pakrančių apsauginėmis juostomis, vandenviečių apsaugos zonomis, vandens kaptazo įrenginiais;</p> | <p>Visiškai.</p>                                                                       |

|                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <p>kiekį ir dirvožemio aprūpinimą maistinėmis trąšomis, naudojant kitas trąšas;</p>                                                      | <p><b>25.3. tręšimo darbų kalendorinis grafikas, nurodant konkretų tręšimo mėnesį;</b><br/> <b>25.4. dirvožemio tyrimų arba monitoringo ne senesnių kaip 3 metų duomenys apie mineralinio azoto ir judriojo fosforo kiekį tręšiamojo lauko dirvožemyje;</b><br/> <b>25.5. numatomas panaudoti mėšlo ir (ar) srutų kiekis, atskirai nurodant apdoroto mėšlo ir (ar) srutų, kuriems taikytos moksliskai pagrįstos amoniako išsiskyrimą į aplinką mažinančios priemonės, kiekį;</b><br/> <b>25.6. apskaičiuota augalų mitybai užtikrinti reikalingų planuojamam derliui išauginti maisto medžiagų visuma (metinė tręšimo norma, vienkartinė tręšimo norma, metinė skleidimo apkrova (MSA) ir vienkartinė skleidimo apkrova (VSA)).“</b></p>                                                                                                                                                                                      |                  |
| <p><b>ii)</b> mėšlas ir srutos neskleidžiami, jei tręšiama žemė yra įmirkusi, užtvindyta, įšalusi ar padengta sniegu;</p>                | <p><b>Aprašo projekto 18-19 punktai:</b><br/> <b>„18. Draudžiama mėšlu ir (ar) srutomis tręšti dirvą nuo lapkričio 15 d. iki kovo 20 d., išskyrus Aprašo 19 punkte nustatytus atvejus. Visais atvejais draudžiama mėšlą ir (ar) srutas įterpti arba skleisti ant įšalusios, įmirkusios, užtvindytos ir apsnigtos žemės.</b><br/> <b>19. Atsižvelgiant į einamųjų metų pavasario hidrometeorologines sąlygas, gavusi iš Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LHMT) informaciją apie faktines oro temperatūras, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija savo interneto svetainėje paskelbia ankstesnę tręšimo laikotarpio pradžią visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje arba atskiruose regionuose. Ankstesnė tręšimo pradžia skelbiama, kai pagal LHMT raštu Žemės ūkio ministerijai pateiktą informaciją 4 paras iš eilės vidutinė oro temperatūra ne žemesnė kaip 5°C.“</b></p> | <p>Visiškai.</p> |
| <p><b>iii)</b> pievoje srutos paskleidžiamos naudojant prikabinamąją žarną, prikabinamąją pavažą arba negiliai ar giliai įpurškiant;</p> | <p><b>Aprašo projekto 31–32 punktai:</b><br/> <b>„31. Tręsimui skystuoju mėšlu ir (ar) srutomis naudojamos ištaškymo, išlaistymo<sup>1</sup> ar tiesioginio įterpimo<sup>2</sup> į dirvą technologijos.</b><br/> <b>32. Tręsimui skystuoju mėšlu ir (ar) srutomis naudojamos išlaistymo ar tiesioginio įterpimo į dirvą technologijos, jeigu netaikomos kitos moksliskai pagrįstos amoniako išsiskyrimą į aplinką mažinančios priemonės (pvz., probiotikai, seperavimas, srutų rūgštinimas, paskleistų srutų ar mėšlo įterpimas (suarimas ar sukultivavimas) nedelsiant).</b></p> <p><sup>1</sup>Srutų skleistuvo (su velkama žarna) naudojimas: tinka naudoti laistymui tarp eilėmis susodintų pasėlių; taikymas gali būti ribotas, kai srutose esančių šiaudų kiekis yra per didelis, arba, kai srutų sausosios medžiagos kiekis yra didesnis nei 10 %. Srutų skleistuvo</p>                                                | <p>Visiškai.</p> |

|                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
|                                                                                                                                   | <p>(su velkamu noragėliu) naudojimas: nenaudojamas pasėliuose, pasėtuose eilėmis.</p> <p><sup>2</sup>Įterpimas į negilų (paprastai 4–6 cm gylio) dirvožemio plyšį / griovelį (atviras sekclusis tiesioginis įterpimas), arba įterpimas į gilų (10–20 cm) dirvožemio plyšį / griovelį ir šio plyšio / griovelio užspaudimas iš paskos velkamais volais, ratais ar pan. (uždaras giluminis tiesioginis įterpimas) užtikrinant, kad srutos iš plyšių / griovelių nepatektų ant dirvožemio paviršiaus.</p> <p>Sekliojo įterptuvo (atviro) naudojimas: netaikomas akmenuotame, negilame arba suspaustame dirvožemyje, į kurį yra sunku įsiskverbti vienodu gyliu. Įrangos taikymas gali būti ribotas, jei ji gali pažeisti pasėlius. Giluminio įterptuvo (uždaro) naudojimas: netaikomas akmenuotame, negilame arba suspaustame dirvožemyje, į kurį įsiskverbti vienodu gyliu, o po to veiksmingai užlyginti plyšį yra sudėtinga. Netaikoma pasėlių vegetaciniu laikotarpiu. Netaikoma ganyklose, nebent jos paskirtis būtų keičiama į ariamą žemę, arba ją atsėjant).“</p> <p><b>Įsakymo projekto 2 punktas:</b><br/> <b>„2. N u s t a t o m e , kad:</b><br/> <b>2.1. šis įsakymas įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d., išskyrus įsakymu patvirtinto aprašo &lt;...&gt; 32 &lt;...&gt; punktus;</b><br/> <b>&lt;...&gt;</b><br/> <b>2.4. aprašo 32 &lt;...&gt; punktai įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d. ir taikomi žemės ūkio subjektams, tręšiantiems 30 ha ar daugiau žemės ūkio naudmenų, ir nuo šios datos jiems netaikomi aprašo 31 &lt;...&gt; punktai.“</b></p> |                  |
| <p><b>iv)</b> ant ariamos žemės paskleidžiamas mėšlas ir srutos įterpiamos į dirvožemį per keturias valandas nuo paskleidimo;</p> | <p><b>Aprašo projekto 33–34 punktai:</b><br/> <b>„33. Paskleistas ant ariamos žemės mėšlas ir (ar) srutos įterpiamos į dirvožemį (suariama ar sukultivuojama) kaip įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 24 valandas nuo paskleidimo.</b><br/> <b>34. Paskleistas ant ariamos žemės mėšlas ir (ar) srutos įterpiamos į dirvožemį (suariama ar sukultivuojama) kaip įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 4 valandas nuo paskleidimo, išskyrus šiuos atvejus:</b><br/> <b>34.1. kai greitesniam įterpimui nėra palankių sąlygų, pvz., žmoniškųjų išteklių ir įrangos naudojimas yra ekonomiškai nepagrįstas – įterpiama ne vėliau kaip per 12 valandų nuo paskleidimo;</b><br/> <b>34.2. kai tręšimui naudojamas apdorotas mėšlas ir (ar) srutos, kuriems taikytos moksliskai pagrįstos amoniako išsiskyrimą į aplinką mažinančios priemonės (rūgštinimas, seperavimas, probiotikai ir kt.) – įterpiama ne vėliau kaip per 24 valandas nuo paskleidimo.“</b></p> <p><b>Įsakymo projekto 2 punktas:</b><br/> <b>„2. N u s t a t o m e , kad:</b><br/> <b>2.1. šis įsakymas įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d., išskyrus įsakymu</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Visiškai.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|                                                                                                                                                                                                                    | <p>patvirtinto aprašo &lt;...&gt; 34 punktus;<br/>&lt;...&gt;</p> <p>2.4. aprašo 34 &lt;...&gt; punktai įsigalioja nuo 2024 m. sausio 1 d. ir taikomi žemės ūkio subjektams, trešiantiems 30 ha ar daugiau žemės ūkio naudmenų, ir nuo šios datos jiems netaikomi aprašo &lt;...&gt; 33 punktai.“</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |            |
| <p><b>b)</b> mažina teršalų, išmetamų iš mėšlo saugojimo vietų, esančių ne gyvūnų laikymo patalpose, kiekį, naudodamos šiuos metodus:<br/>&lt;...&gt;</p> <p><b>ii)</b> kieto mėšlo saugyklos yra uždengiamos;</p> | <p><b>Aprašo projekto 5 punktas:</b><br/>„5. &lt;...&gt; Mėšlidės, tirštojo mėšlo kaupas prie tvarto turi būti uždengti (šiaudais, lanksčiosiomis dangomis ir kt.). Uždengti nebūtina tirštojo mėšlo, kuris apdorotas mokslškai pagrįstomis amoniako išsiskyrimą į aplinką ir nemalonius kvapus mažinančiomis priemonėmis (seperavimas, probiotikai ar kt.) ir (ar) kuris laikomas ne gyvenamojoje vietovėje.“</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Iš dalies. |
| <p><b>iii)</b> užtikrinama, kad ūkiai turėtų pakankamus mėšlo saugojimo pajėgumus, kad mėšlas būtų paskleidžiamas tik kultūrinių augalų augimui tinkamais laikotarpiais;<br/>&lt;...&gt;</p>                       | <p><b>Aprašo projekto 11-13 punktai:</b><br/>„11. Mėšlidės, srutų kauptuvai, tirštojo mėšlo kaupas prie tvarto turi būti tokios talpos, kad juose tilptų ne mažiau kaip per 6 mėnesius susidarantis mėšlas ir (ar) srutos. Kai mėšlas ir (ar) srutos laikomos tvarte, naudojamos komposto, biodujų gamybai ar perduodamos kitam asmeniui tvarkyti, mėšlidžių, tirštojo mėšlo kaupo prie tvarto ir (ar) srutų kauptuvų turis arba plotas atitinkamai gali būti mažesnis. Mėšlidės turis negali būti mažinamas, kai tirštasis mėšlas laikinai kaupiamas trešiamuosiuose laukuose.<br/>12. Srutų kauptuvai turi būti tokios talpos, kad galėtų sukaupti ne mažiau kaip per Aprašo 11 punkte nustatytą laikotarpį susidarancias srutas (skysčius) nuo mėšlidėse sukaupto mėšlo ir nuo mėšlo pakrovimo aikštelių, melžimo vietų, pašarų ruošimo aikštelių.<br/>13. Mėšlidės, srutų kauptuvo, tirštojo mėšlo kaupo talpa apskaičiuojama vadovaujantis atitinkamomis pastatų technologinio projektavimo taisyklėmis, nurodytomis Reikalavimų aprašo 3.12 papunktyje, Gerosios žemės ūkio praktikos kodekso 9 priede pateiktomis rekomendacijomis. Mėšlidžių, srutų kauptuvų, įrengtų iki įsakymo įsigaliojimo, talpa apskaičiuojama vadovaujantis atitinkamomis pastatų technologinio projektavimo taisyklėmis ar Pažangaus ūkininkavimo taisyklių ir patarimų 6 priede pateiktomis rekomendacijomis. Pažangaus ūkininkavimo taisyklės ir patarimai skelbiami Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos tinklalapyje.“</p> <p><b>Aprašo projekto 18-20 punktai:</b><br/>„18. Draudžiama mėšlu ir (ar) srutomis tręšti dirvą nuo lapkričio 15 d. iki</p> | Visiškai.  |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>kovo 20 d., išskyrus Aprašo 19 punkte nustatytus atvejus. Visais atvejais draudžiama mėslą ir (ar) srutas įterpti arba skleisti ant išalusios, įmirkusios, užtvindytos ir apsnigtos žemės.</p> <p>19. Atsižvelgiant į einamųjų metų pavasario hidrometeorologines sąlygas, gavusi iš Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – LHMT) informaciją apie faktines oro temperatūras, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija savo interneto svetainėje paskelbia ankstesnę tręšimo laikotarpio pradžią visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje arba atskiruose regionuose. Ankstesnė tręšimo pradžia skelbiama, kai pagal LHMT raštu Žemės ūkio ministerijai pateiktą informaciją 4 paras iš eilės vidutinė oro temperatūra ne žemesnė kaip 5°C.</p> <p>20. Draudžiama tręšti mėšlu ir (ar) srutomis nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 1 d., išskyrus tręšiant pūdymus, pievas, ganyklas ir plotus, kuriuose bus auginami žiemkenčiai. Kukurūzų pasėlius draudžiama tręšti nuo liepos 10 d. iki rugpjūčio 1 d.“</p> |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|